

РЕШЕНИЕ

№ 25161

гр. София, 23.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5115** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на А. А. Х., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Х., С., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, ап.3, чрез адв. Я. Г. от САК, срещу Решение № 2938 от 03.04.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона. Жалбоподателят поддържа, че има основателни опасения от преследване и заплаха за живота. Поддържа, че анализът на актуалната обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Твърди, че към момента в С. е налице вътрешен въоръжен конфликт на цялата територия на страната, като административният орган не е изследвал региона на страната, в който евентуално кандидатът ще бъде върнат. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът – председател на ДАБ при МС, чрез упълномощения процесуален представител юрк. М. К., оспорва жалбата в писмени бележки от 24.06.2025 г. Претендира за отхвърляне на оспорването поради липса на основания по чл.8 и чл.9 от ЗУБ.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че А. А. Х. е подал молба рег. № УП-7309 от 03.12.2024 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Личните му данни са установени с декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

На проведено на 23.01.2025 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал С. през м. октомври 2024 г., нелегално през Турция, където останал 15 дни. Влязъл в България в началото на м.11.2024 г. Целта на пътуването му била България, защото знаел, че тук е сигурно и може да си намери работа. Не е бил арестуван или осъждан в страната си на произход, не е имал проблеми поради религиозна или етническа принадлежност, не членува във въоръжена групировка или политическа партия, не са му отправени лични заплахи. Последният му адрес в С. бил в [населено място] – на 40 км от [населено място]. През м. декември 2024 г. родителите му и двама негови братя се преместили в друго село, близо до [населено място]. Не желае да живее при своите родители или на друго място в С.. Там работил като обуцар. Като конкретна причина за напускане на страната на произход посочил, че желае да участва във войната и да убива хора. В С. нямало спокойствие и мир, нямало условия за живот, нямало бъдеще. Къщата им била разрушена и нямало къде да живеят. Няма финансов възможност да напусне страната по-рано. Би се завърнал в С., ако положението там се подобри.

Постановено е обжалваното Решение № 2938 от 03.04.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на сирийския гражданин е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ. В решението е прието, че за него не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като в хода на административното производство молителят не обосновавал наличието на риск за неговия живот или свобода в държавата му по произход, нито е посочил причини за основателно опасение от преследване. Съобразено е, че молителят не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход – С., а именно по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Търсещият закрила изрично заявил, че не е имал проблеми от етнически, религиозен или политически характер. Спрямо кандидата не са установени посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Формиран е извод, че сирийският гражданин е напуснал страната си не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също липсвали. Формирано е заключение, че към конкретния момент, той е взел решение да напусне С. без видима причина, възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на страната му по произход е съществувал вътрешен въоръжен конфликт, характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, че се намира в неблагоприятно външнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото той не е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в С..

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в Справка с вх. № МД-02-159 от 14.03.2025 г. на дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, органът не е установил разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17

февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

От анализа на съдържащата се в справката информация административният орган е приел, че въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не може насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно, тъй като инцидентите имали определени цели, но не били в състояние да предизвикат масов ефект. Посочено е, че кандидатът няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота му, поради което и за да са налице предпоставките за хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, безогледното насилие в С. следвало да е изключително, като каквото то не можела да се оцени. Не е установено кандидатът да е бил лично обект на тежко посегателство, представляващо тежка и лична заплаха за живота и здравето му, не са установени намеси в личната му сфера, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт.

За молителя липсвали предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. Не са установени и предпоставките по чл.9, ал.8 от ЗУБ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на чуждия гражданин на 09.05.2025 г. Жалбата срещу него е подадена на 14.05.2025 г. - в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му. Липсват данни за допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на молителя или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съдът приема, че административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

По изложените съображения административният орган правилно е приел, че по отношение на кандидата не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в

чл.8, ал.1 ЗУБ, както и, че същият не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

Основанието за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство, като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт" в страната на произход. Същото следва да бъде обсъдено съобразно информацията относно актуалната обстановка в страната на произход.

Съдът намира, че ситуацията в С. непрекъснато се променя, но от представените и приети, като доказателства по делото справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ на базата на насоките за С. на Агенцията за убежището на Европейския съюз (АУЕС), не се установява наличие на въоръжен конфликт в тази страна, достигащ граници, представляващи заплаха за живота и здравето на цивилното население. В конкретния случай не се установява спрямо кандидата да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. той ще бъде изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна на предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Понастоящем с член 40 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на член 15 от последната е преповторен в текста на член 15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването, дадено с Решение от 17.02.2009 г. по дело № С-465/2007 г. на Съда на Европейския съюз, е запазило своето значение.

В конкретния случай, от приетите по делото доказателства не се установява, че към настоящия момент на цялата територия на С. конфликтът достига до ниво, пораждащо сериозни и потвърдени основания да се смята, че търсещият закрила, върнат в С., в конкретен регион, поради самия факт на присъствието си на територията се излага на реална опасност да претърпи тежки заплахи срещу живота или личността си. Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ въз основа на информацията, съдържаща се в справки № МД-02-159 от 14.03.2025 г. и МД-02-78 от 03.02.2025 г. относно обстановката в С., като е приел, че към момента не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на

цялата страна.

От актуалната информация относно страната на произход на кандидата, съдържаща се в представени от ответника справки с вх. №МД-02-160 от 14.03.2025 г., вх. №МД-02-194 от 03.04.2025 г. и вх. №МД-02-262 от 19.05.2025 г., се установява, че в страна са започнали, помирителни процеси, свързани най-вече с призивите на временното правителство на джихадистка групировка "Х. Т. аш Ш." за реинтеграция на всички воювали в миналото групировки в мирния процес. Според цитираната информация в С. е налице вътрешен конфликт и има случаи на насилие, но то не обхваща цялата територия на тази държава. Районът на големите градове са зона, контролирана от правителството. Въпреки регистрирани случаи на насилие, тези случаи не могат да бъдат определени за достигащи нивото, разглеждано в Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския съюз по дело С-465/07. От информациите в справките става ясно, че дори и да се приеме наличие на въоръжен конфликт в С., то същият явно не е повсеместен. Съответно не може да се счита, че със самото си присъствие в дадена провинция, съответно населено място, кандидатът ще бъде изложен на тежки заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие вследствие на въоръжения конфликт.

Във връзка с горното следва да бъде отбелязано, че съществуването на въоръжен конфликт в страната на произход на търсещото закрила лице не е предпоставка във всички случаи да се предоставя хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. При прилагането на визирания законов текст се изисква оценка на конкретния случай, каквато е извършено от административния орган и правилно е формиран извод, че визираната разпоредба от ЗУБ не намира приложение спрямо чужденеца.

Към настоящия момент в С. не е налице ситуация на изключително безогледно насилие. Не се установяват данни понастоящем конфликтът там да е на нива, обосноваващи извод за съществуване на реален риск чужденецът непременно да понесе тежки посегателства. Още повече, следва да се отчете възприетата в цитираната практика на СЕС условност, че "колкото по-способен евентуално е молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарна закрила", т. е. хуманитарен статут. В тази насока следва да се отчете фактът, че самото лице не споделя обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в С.. Изрично е посочил, че не е бил жертва на насилие и не са били отправяни заплахи срещу него или семейството му. От данните по преписката не може да се направи и извод, че личното и общественото положение на жалбоподателя го поставят в такава рискова група, чиято дейност да го изложи на неблагоприятни последици на фона на съществуващия конфликт в страната по произход и спорадичните проблеми със сигурността там. Независимо от несъмнено несигурната и усложнена обстановка в С., съвкупната преценка на данните от приобщените по делото справки относно ситуацията в тази държава, включително представените в съдебното производство справки, не налагат извод за безогледно насилие в държавата на произход по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, което би поставило чужденеца в реална опасност да претърпи тежка заплаха срещу живота или личността си единствено поради факта на присъствието си на територията на тази държава, без значение от личното му положение.

Наред с това следва да бъде посочено, че кандидатът не споделя конкретни обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в С.. Освен това обстоятелството, че родителите му продължават да

живеят в С., обосновава извод за липса на притеснение у тях. Предвид изложеното правилен е изводът на административния орган за липсва на основание за предоставяне на хуманитарен статут, засегнато в специалната хипотеза на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

По делото е представено Становище на Представителството на ВКБООН в България, според което държавите носят отговорност да спазват задълженията си по международното бежанско право и правото в областта на правата на човека по отношение на бежанците и лицата, търсещи закрила, които се намират под юрисдикцията на съответната държава, което включва задължението да се гарантира пълно спазване на принципа за забраната за връщане (non-refoulement) съгласно международното бежанско право, забраняващ експулсирането или връщането по какъвто и да е начин на бежанец или лице, търсещо закрила до територията на страна, където то може да бъде изложено на риск от преследване. Според становището на международната организация забраната за връщане, предвидена в член 33, параграф 1 от Конвенцията от 1951 г., сама по себе си не предполага право на лицето да получи убежище в определена държава. Това означава, че когато държавите нямат възможност да предоставят закрила на лица, които търсят международна закрила на тяхна територия, те трябва да предприемат действия, които не водят до тяхното връщане, пряко или непряко, на място, където животът или свободата им биха били изложени на опасност поради тяхната раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения. Като общо правило, за да изпълнят задълженията си по Конвенцията от 1951 г. и/или Протокола от 1967 г., държавите са задължени да предоставят на лицата, търсещи международна закрила, достъп до територията си и до справедливи и ефективни процедури за предоставяне на убежище.

В актуалното си становище по делото ВКБООН поддържа своята Позиция относно връщането в Сирийската Арабска Република от декември 2024 г., в която се посочва следното: Към настоящия момент, С. продължава да е засегната от нападения и насилие в някои части от страната; от широкомащабно вътрешно разселване; от взривни военни остатъци, покрили много части на страната; от опустошена икономика и мащабна хуманитарна криза, като още преди последните събития над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна помощ. Същевременно, както бе отбелязано и погоре, С. претърпява огромна разруха и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. Правото на собственост е силно засегнато, като през последното десетилетие са регистрирани широко разпространени нарушения на права свързани с жилищния фонд, земята и недвижимото имущество. Това води до сложни спорове по собствеността, чието разрешаване ще отнеме време. Предвид тези обстоятелства, ВКБООН продължава да призовава държавите да не връщат принудително в която и да е част на С. нито сирийски граждани, нито лица с предишно обичайно местоживееие в С., включително палестинци, които са пребивавали преди това в С., (параграф 4) ВКБООН продължава да призовава всички държави „да позволят на бягащите от С. цивилни граждани достъп до своите територии, да гарантират правото им на убежище и да спазват принципа за забрана на връщането (non-refoulement).“ (параграф 5). С оглед на бързо променящата се ситуация в С., ВКБООН към настоящия момент не може да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения за предоставяне на убежище, относно нуждата от международната закрила на гражданите на С.. ВКБООН ще продължи да следи внимателно ситуацията, с цел да предостави по-подробни насоки, веднага щом обстоятелствата го позволят. С оглед на настоящата несигурност в С., ВКБООН

призовава държавите, предоставящи убежище, да спрат издаването на отрицателни решения по молби за международна закрила от сирийски граждани или лица без гражданство, с предишно обичайно местоживееие в С.. Преустановяването на издаването на отрицателни решения следва да остане в сила докато ситуацията в С. не се стабилизира и не бъде налична надеждна информация за сигурността и правата на човека, която да позволи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни лица.“ (параграф 6).

Относно така предоставеното становище на ВКБООН съдът съобразява актуалната съдебна практика на ВАС, според която, представените в съдебното производство справки за актуалната общественно-политическа обстановка в С. са по-актуални от становището на ВКБООН от декември 2024 г., публикувано непосредствено след промяната на режима в С.. Съгласно приложените пред съда справки след падането на режима на Б. А. цялостната обстановка в С. се нормализирала, като е посочена статистика на прибрали се в С. сирийци, а също и на вътрешно разселени лица, които са се завърнали по домовете си. Има данни за широка мрежа от услуги, обществени центрове, които предоставят помощ и съдействие на завръщащите се лица.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде отхвърлена в цялост.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 69-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Х., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Х., С., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, ап.3, чрез адв. Я. Г. от САК, срещу Решение № 2938 от 03.04.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: